



# РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

## НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ



### **Обяснителна записка към баланса на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите към 31 декември 2022 година**

Балансът на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите (фонд ГВРС) към 31.12.2022 г. е изготвен в съответствие със Заповед № ЗМФ-1338 от 22.12.2015 г. на Министъра на финансите, Указания на Министерство на финансите (МФ) ДДС № 20/2004 г., ДДС № 14/2013 г. и ДДС № 08/21.12.2022 г. относно изготвянето и представянето на тримесечните отчети за касовото изпълнение, на оборотните ведомости и друга отчетна информация към 31.12.2022 г., на бюджетните организации. Отчетността в системата е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Националните счетоводни стандарти, Закона за публичните финанси (ЗПФ), Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Счетоводната политика на НОИ, утвърдените вътрешни правила и други нормативни актове, касаещи отчетността на бюджетните организации.

Приходите и разходите на фонда се формират на касова основа по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация и се отчитат в съответствие със сметкоплана на бюджетните организации по сметките от раздел 6 и 7. Счетоводните записвания на стопанските операции се осъществяват в хронологичен ред и синхронизирано на синтетично и аналитично ниво. Счетоводната дейност в НОИ се осъществява чрез двустранно счетоводно записване. Използва се единен за цялата система на НОИ web базиран счетоводен програмен продукт "Торнадо".

Стопанските операции в НОИ се осчетоводяват спазвайки принципа на текущото начисляване. Разходи, отнасящи се за текущата година се начисляват за същата, дори когато разходно - оправдателния документ е издаден през следващата година.

От 01 януари 2005 г., съгласно Закона за гарантирани вземания на работниците и служителите, при несъстоятелност на работодателя Националният осигурителен институт администрира приходите и разходите на фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите". Съгласно чл. 12, ал. 3, т. 1 от Закона за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя, директорът на фонда осъществява оперативното му ръководство и се разпорежда със средствата.

Приходите на фонда се събират от НАП, а НОИ извършва разходите на фонда. Редът и начинът на изплащане на гарантираните вземания са уредени в приетата от Министерски съвет Наредба за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя, както и в изпратените от ЦУ до ТП на НОИ указания за прилагането на закона и отчитане на приходите и разходите на фонд ГВРС.

За точното и вярно отчитане на средствата по фонда е създаден отделен сметкоплан и указания за счетоводното отчитане на движението на средствата по съответните сметки за приходи, разходи, вземания, задължения и провизии. За сметките на фонд ГВРС се прилага отделен код 5592 вместо кода на НОИ 5500, при което за този фонд се изготвя отделен касов отчет и отделна оборотна ведомост. Съгласно указания на Министерство на финансите плащанията на ФГВРС се извършват чрез системата СЕБРА.

На основание чл. 16 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя – временно свободните средства на



ФГВРС и в съответствие с изискванията на чл. 28 от КСО се влагат на депозит в БНБ или се закупуват държавни ценни книжа, емитирани от българското правителство, чрез банки, избрани за инвестиционни посредници от Надзорния съвет.

Годишният бюджет на фонд ГВРС се приема със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година като приложение към него.

В баланса на фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите към 31.12.2022 г. е включена отчетна група "Бюджет". В обхвата на групата "Бюджет" се включват активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от дейността на фонд ГВРС.

Всички второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ) в системата на НОИ изготвят самостоятелен баланс. Балансът на фонд ГВРС към 31.12.2022 г. включва балансите на централно управление и 28 второстепенни разпоредители с бюджет. Съгласно чл. 30, ал. 3 на КСО, ръководителите на ТП на НОИ са ВРБ. НОИ има 28 ТП на НОИ, които се намират във всички областни центрове, а именно в градовете: Благоевград; Бургас; Варна; Велико Търново; Видин; Враца; Габрово; Кърджали; Кюстендил; Ловеч; Монтана; Пазарджик; Перник; Плевен; Пловдив; Разград; Русе; Силистра; Сливен; Смолян; София-град; София-област; Стара Загора; Добрич; Търговище; Хасково; Шумен; Ямбол.

## **ОТЧЕТНА ГРУПА "БЮДЖЕТ"**

### **I. Актив на баланса**

В раздел Б. **Финансови активи** в баланса е записана сумата от 234 877 871 лв., формирана от четири групи на раздела или намаление спрямо предходния период в размер на 29 180 707 лв.

В отчетна група **I. Дялове, акции и други ценни книжа** са отчетени 150 727 205 лв. или намаление спрямо предходния период с 12 747 002 лв. В тази отчетна група се отчитат закупените дългосрочни левови ДЦК с част от свободните парични средства на фонд. В сметка 5213 „Придобити дългосрочни държавни ценни книжа” е отразена стойността на притежаваните ДЦК в лева към 31.12.2022 г. по номинал. Разликата между номиналната стойност на ДЦК и пазарната им стойност към момента на закупуване е отразена в сметка 5221 „Премии/отстъпки от номинала на ДЦК”. На основание чл. 13, ал. 3 от Закона за счетоводството и разпоредбите на т. 32.6 от ДДС 20/2004 г. левовите ДЦК се преоценяват в края на годината по справедлива /пазарна/ цена по информацията от съответната банка, чрез която са закупени.

В отчетна група **II. Вземания от заеми** фонд ГВРС няма отчетени вземания.

В отчетна група **III. Други вземания** са отчетени 923 159 лв. или увеличение спрямо предходния отчетен период от 12 972 лева., както следва:

*Други вземания* - Отчетени са средства в размер на 923 159 лв., или увеличение в размер на 12 972 лв. спрямо предходния период, които се формират, както следва:

- сметка 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове за събрани средства и извършени плащания” – в размер на 363 лв., или намаление в размер на 332 лв., формирано от събраните от НАП суми от осигурителни вноски за фонд ГВРС и постъпили по сметката на НОИ за ДОО в БНБ през декември 2022 г. и прехвърлени по сметката на фонда през месец януари 2023 г.

- сметка 5231 „Разчети за лихви по придобити ДЦК” – отчетени са 922 796 лв. или увеличение в размер на 13 305 лв., формирано от начислените и получени лихви по ДЦК.

В група **IV. Парични средства** е отразена наличността по банковата сметка и касата на фонд ГВРС в БНБ в края на периода в размер на 83 227 507 лв. Остатъкът по банковата сметка на фонд ГВРС в началото на периода е 100 674 184 лв.



## **II. Пасив на баланса**

В раздел **A. Капитал в бюджетните предприятия** на ред Разполагаем капитал е отразена сума в размер на 251 761 349 лв. Отражено е намаление в нетните активи от отчетния период в размер на 30 180 750 лв. в резултат от отразените разходи и приходи от бюджетната дейност на фонд ГВРС, както следва: Отчетени разходи за периода в размер на 1 220 063 лв. и отчетени приходи и трансфери - 28 960 687 лв.

В раздел **Б. Пасиви и отсрочени постъпления** са отчетени средства в размер на 11 014 лв., което представлява намаление спрямо предходния период в размер на 44 лв., разпределено както следва:

В група **II. Краткосрочни задължения** – отчетени са средства в размер на 9 707 лв., което представлява намаление с 39 лв. спрямо предходния период. По счетоводни статии средствата са разпределени, както следва:

- *Разчети между централният бюджет и първостепенни разпоредители за поети осиг. вноски и данъци* – отчетено е крайно салдо по сметка 4651 „Задължения за провизии за бъдещи плащания за персонала“ в размер на 8 635 лв.;
- *Други краткосрочни задължения* – отчетено крайно салдо по сметка 4897 „Задължения други кредитори местни лица“ в размер на 1 072 лв.

## **III. Провизии и отсрочени постъпления**

- *Провизии за задължения* – отчетено е крайно салдо по сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания за персонала“ в размер на 1 307 лв., което представлява намаление спрямо предходния период с 547 лв.

ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ:

**ДИМИТЪР НЕДЯЛКОВ**

ДИРЕКТОР:

**ВАНЯ БОРИСОВА**





**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**  
**НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ**



**ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА ОТНОСНО КАСОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА  
ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТА НА НАЦИОНАЛЕН  
ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ – ФОНД „ГВРС“ КЪМ 31.12.2022 г.**

Отчетът за касово изпълнение на бюджета на Национален осигурителен институт (НОИ) – фонд ГВРС към 31.12.2022 г. е съставен в съответствие с указания на Министерство на финансите, дирекция “Държавно съкровище” ДДС № 08/21.12.2022 г. В отчета за касовото изпълнение на бюджета на НОИ – фонд ГВРС към 31.12.2022 г. са консолидирани касовите отчети на централно управление и 28-те териториални поделения на НОИ - Благоевград; Бургас; Варна; Велико Търново; Видин; Враца; Габрово; Кърджали; Кюстендил; Ловеч; Монтана; Пазарджик; Перник; Плевен; Пловдив; Разград; Русе; Силистра; Сливен; Смолян; София-град; София-област; Стара Загора; Добрич; Търговище; Хасково; Шумен; Ямбол.

**I. ПРИХОДИ**

Приходната част на отчета на НОИ - ГВРС се формира основно от приходи и доходи от собственост – лихви от ДЦК, постъпилите осигурителни вноски за ГВРС за предходни години (съгласно чл. 16, ал. 1 от Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване (ЗБДОО за 2021 г.) за 2022 г. не се дължат вноски за фонд ГВРС) и приходи от глоби, имуществени санкции и наказателни лихви. Една част от тези средства се събират и превеждат от Националната агенция по приходите (НАП). Общият размер на приходите във фонд ГВРС към 31.12.2022 година са в размер на 2 279 327 лв. и формират 91.17 % изпълнение на годишния план на приходите на фонд ГВРС за 2022 г. Приходите от лихви от ДЦК са в размер на 2 275 996 лв., което е 91.04 % от планираните приходи за 2022 г. Средствата постъпили от НАП са в размер на 2 521 лв. От тях постъпилите средства за осигурителни вноски от работодатели внесени за фонд ГВРС са в размер на 1 979 лв. и приходи от глоби, имуществени санкции и наказателни лихви в размер на 542 лв.

Разпределение на приходите по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация (ЕБК):

**1. § 08-00 “Осигурителни вноски”:**

§§ 08-09 „Осигурителни вноски от работодатели” 1 979 лв.

**2. § 24-13 “Приходи от лихви и отстъпки от държавни и общински ценни книжа”:**

Отчетените средства са на стойност 2 275 996 лв.

**2. § 28-00 “Глоби, санкции и наказателни лихви”:**

Отчетените средства са 542 лв., тази сума са събрани от НАП наказателни лихви по просрочени осигурителни вноски и лихви.

**4. § 36-19 „Други неданъчни приходи“ 810 лв.**



## **II. РАЗХОДИ**

Разходите на фонд ГВРС по уточнен план са в размер на 4 756 800 лв. Изпълнението към 31.12.2022 г. е 1 220 611 лв., което представлява 25.66 % от планираните средства.

Разходите извършени по параграфи и подпараграфи на ЕБК са както следва:

**1. § 01-00 Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови правоотношения** - отчетени 45 787 лв.

**2. § 02-00 Други плащания и възнаграждения** – отчетени 54 260 лв.

**3. § 05-00 Задължителни осигурителни вноски от работодател** - 9 296 лв.

Дължимите осигурителни вноски от работодател за наетия щатен персонал, за лицата по извънтрудови правоотношения, разпределени по подпараграфи на ЕБК са както следва:

§§ 05-51 Осигурителни вноски от работодатели за ДОО - 5 352 лв.

§§ 05-60 Здравноосигурителни вноски от работодатели - 2 443 лв.

§§ 05-80 Вноски за допълнително задължително осигуряване – 1 501 лв.

Считано от 01.01.2017 г. фондът не превежда дължимите осигурителни вноски от работодател по изплатени гарантирани вземания. Към 31 декември има възстановени осигурителни вноски от работодател в размер на - (994) лева.

**§ 10-00 Издръжка – отчетените средства са в размер на 112 677 лв. или изпълнение в размер на 89.43 % спрямо уточнен план от 126 000 лв. В тази сума са включени:**

- разходи за външни услуги в размер на 2 122 лв.
- други финансови услуги в размер на 15 000 лв.
- Глоби, неустойки, наказателни лихви, съдебни обезщетения в размер на 5 556 лв.
- разходи по **чл. 13** от Закон за гарантираните вземания на работниците и

служителите при несъстоятелност на работодателя, според който „административното, техническото, счетоводното, правното и информационното обслужване на фонда се извършва от Националния осигурителен институт”. Съгласно чл. 15 ал. 3 от ЗБДОО за 2022 г. е определен приход в бюджета на НОИ в размер на 90 000 лв. и към 31.12.2022 г. плащанията възлизат на 90 000 лв., което е 100 % спрямо планираните.

**4. § 19-01-00 Платени държавни данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции** – отчетени 1 210 лв.

**5. § 42-00 Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата** –

Изплатени гарантирани вземания на работници и служители в размер на 996 604 лв. и формират 81.65 % от общия размер на разходите и 22,15 % от планирания разход, който е в размер на 4 500 000 лв. Реимбурсираните средства на фонд „ГВРС” за отчетния период са в размер на 135 308 лева.

## **III. ТРАНСФЕРИ**

**§ 69-01** В отчета на фонд ГВРС към 31.12.2022 г. са отразени трансфер за поети данъци върху доходите на физически лица по 8 635 лв.

## **IV. ФИНАСИРАНЕ**

**1. § 88-05** „Средства на разпореждане предоставени /събрани/ за бюджетни средства (+/-)“ 332 лв. – Разчет фонд ГВРС с ДОО за събрани средства от НАП.

**2. § 89-02** „Суми по разчети м/у ЦБ и бюджетните организации за поети осигурителни вноски и данъци“ – (591) лв. Данък върху доходите на физически лица за 2022 г. ще бъде преведен към Централния бюджет през март 2023 г.

**3. § 91-22** „Получени погашения по държавни (общински) ценни книжа (+)“ са в размер на 7 449 283 погасени ДЦК към 31.12.2022 г.

4. § 96-01 „Остатък по левови текущи сметки на бюджетните организации в БНБ от предходния период (+)“ 100 674 184 лв. – Остатък по сметката на фонд ГВРС в БНБ към 31.12.2021 г.

5. § 96-07 „Наличност по левови текущи сметки на бюджетните организации в БНБ в края на периода (-)“ – (83 227 507) лв. – Остатък по сметката на фонд ГВРС в БНБ към 31.12.2022 г.

ГЛАВЕН СЧЕТОВОДИТЕЛ:



**ДИМИТЪР НЕДЯЛКОВ**



РАБОТНИЧЕСКИ РУКОВОДИТЕЛ:

**ВАНЯ БОРИСОВА**

